ONTWERP VAN WET

VAN DE

MAATSCHAPPIJ

DER

NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE

TE LEIDEN,

(Opgericht in 1766, en bevestigd bij octrooi der H.H. Staten van Holland en West-Friesland, den 25sten Mei 1775.)

VASTGESTELD OP DE

BUITENGEWONE MAANDELIJKSCHE VERGADERING

VAN 17 MEI 1872.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

De Maandelijksche Vergadering heeft den 2den Februari l. l., op voorstel van het Bestuur, het besluit genomen eene Herziening der Wet voor te bereiden, alvorens tot een herdruk van de Wet over te gaan, die noodzakelijk is geworden.

In die Vergadering werd bepaaldelijk de wensch uitgesproken:

1°. dat de rechten en verplichtingen van het Bestuur, vooral ten aanzien van zijne handelingen met derden, naar behooren zouden werden omschreven;

2°. dat de leden in onze overzeesche gewesten gevestigd niet langer als buitenlandsche leden zouden worden beschouwd;

3°. dat in het algemeen de Wet in overeenstemming zou worden gebracht met den rechtstoestand zooals die ten deele door gewoonte, ten deele door uitdrukkelijke verandering van sommige artikelen sints 1852 gewijzigd was.

De Commissie in voormelde Vergadering benoemd, heeft de eer nevensgaand Ontwerp ter overweging aan te bieden.

Het verschil tusschen dit Ontwerp en de thans geldende Wet, hoe groot in schijn, is grootendeels een verschil in den vorm. De bestaande Wet toch bevat tal van overtollige woorden en herhalingen; eenige bepalingen zijn in drie en meer verschillende artikelen te lezen. Deze zijn alle verwijderd. Verder zijn ter bevordering zoowel van beknoptheid en volledigheid als van duidelijkheid en eenvormigheid, enkele bepalingen verplaatst of met andere vereenigd onder één artikel.

Dientengevolge is het getal artikelen van 129 tot 85 teruggebracht, en dat in weerwil het Ontwerp onderscheidene geheel nieuwe artikelen bevat, als b. v. de artt. 3, 16, 17, 18, 68, 79, 82 vlg., en bovendien oplossing geeft aan tot dusverre betwiste vragen, als b. v. de artt. 29, 30, 71, 72 enz.

Verre de meeste zakelijke veranderingen strekken tot vervulling van den drieledigen wensch door de Vergadering van Februari uitgesproken. Van de overige, wier wenschelijkheid door de ervaring is aangetoond, behoeft de grond wel niet te worden aangetoond aan hen, die met de geschiedenis onzer Maatschappij vertrouwd zijn.

Ten aanzien van art. 3 van het Ontwerp kan gelukkig geen sprake zijn van ervaring; toch zal de beteekenis dier bepaling niet twijfelachtig zijn. De goede bedoeling in art. 4 der bestaande Wet uitgedrukt op min rechtskundige wijze, komt in het nieuwe art. 3 tot haar recht. Door dit artikel wenscht men tevens het bijeenblijven der met zoo vele zorg en opoffering bijeengebrachte Bibliotheek te waarborgen.

In art. 72 is de veel besproken vraag der Belgische leden indiervoege opgelost, dat voortaan alle buitenlandsche leden, zoowel zij, die door het gebruik der Nederlandsche taal, als zij, die door Nederlandsche afkomst of door studievak er belang bij hebben, door het betalen der jaarlijksche toelage de hun tot nu toe onthouden geschriften der Maatschappij kunnen krijgen. Deze bepaling is facultatief gesteld, omdat men bezwaarlijk het lidmaatschap van buitenlandsche leden afhankelijk kan stellen van de betaling der jaarlijksche bijdrage.

Ten slotte zij nog opgemerkt, dat volgens art. 4 de Nederlandsche leden, die zich metterwoon vestigen buiten het rijk, de werken blijven ontvangen en de toelage blijven betalen, hetgeen vroeger het geval niet was.

De Commissie voor de Wetsherziening,

Mr. L. A. J. W. SLOET VAN DE BEELE, *Voorzitter.*
Mr. A. E. J. MODDERMAN.
Mr. H. OBREEN.
Dr. W. N. DU RIEU.
Dr. T. C. L. WIJNMALEN, *Secretaris.*

LEIDEN, 17 Mei 1872.

Eerste Hoofdstuk.

Over de Maatschappij en hare bezittingen in het algemeen.

ART. 1.

De Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde, gevestigd te Leiden, heeft ten doel de bevordering der Nederlandsche Taal- en Letter-, Geschied- en Oudheidkunde.

ART. 2.

Zij tracht dat doel te bereiken door

wetenschappelijke bijeenkomsten;

het uitgeven van geschriften of het verleenen van geldelijke ondersteuning daartoe;

het instandhouden van hare boek- en andere verzamelingen en van het Fonds bijeengebracht bij gelegenheid van het honderdjarig bestaan der Maatschappij.

ART. 3.

Geen besluit tot ontbinding der Maatschappij wordt genomen dan met aanwijzing van eene in Nederland gevestigde wetenschappelijke instelling, waaraan de baten der Maatschappij worden toegekend.

Tweede Hoofdstuk.

Over de Leden.

ART. 4.

Tot leden zijn verkiesbaar Nederlanders, waar ook gevestigd, die als beoefenaars of voorstanders der Nederlandsche Taal- en Letter-, Geschied- en Oudheidkunde bekend, of door het bekleeden van eene openbare wetenschappelijke betrekking die onderscheiding waardig zijn.

ART. 5.

De leden worden gekozen door de Jaarlijksche Vergadering.

ART. 6.

Elk lid is bevoegd anderen tot het lidmaatschap voor te dragen. Hij zendt daartoe vóór 1 Mei aan den Secretaris een met redenen omkleed voorstel.

ART. 7.

De namen der voorgestelden worden aan de Maandelijksche Vergadering van Mei opgegeven. Deze bepaalt, hoevelen uit de opgegevenen tot leden zullen worden gekozen. De namen der voorgedragenen worden, met vermelding hunner aanspraak op het lidmaatschap en der namen van de voorstellers, bij den beschrijvingsbrief voor de Jaarlijksche Vergadering aan de leden medegedeeld, in het vertrouwen op hunne geheimhouding.

Art. 8.

Van de voorgestelden zijn zij gekozen, die een vierde van de uitgebrachte stemmen op zich vereenigd hebben, tot het bepaalde getal. Indien de stemmen staken, beslist de Vergadering.

Art. 9.

De Secretaris geeft aan de gekozen leden ten spoedigste schriftelijk kennis van de benoeming, met toezending van een exemplaar der Wet.

Art. 10.

Die de benoeming aannemen, ontvangen het bewijs van lidmaatschap, een exemplaar van de naamlijst der leden en van den catalogus der boek- en andere verzamelingen, waarvoor een door het Bestuur vast te stellen prijs betaald wordt.

Art. 11.

De leden betalen eene jaarlijksche bijdrage van *zes gulden.*

Art. 12.

Die buitengewone diensten aan de Maatschappij bewezen hebben, kunnen op voordracht van het Bestuur door de Jaarlijksche Vergadering tot Eereleden benoemd worden.

Zonder bijdrage te betalen, genieten zij de rechten der gewone leden. Wanneer zij eene vergadering met hunne tegenwoordigheid vereeren, nemen zij aan de rechterzijde van den Voorzitter plaats.

Art. 13.

Elk lid of eerelid is bevoegd voorstellen te doen. Voorzoover deze op de Jaarlijksche Vergadering moeten behandeld wor-

den, zendt hij ze met redenen omkleed, aan den Secretaris, vóór den 1sten April.

ART. 14.

Buitenlandsche geleerden of voorstanders van het doel der Maatschappij kunnen, op de wijze bepaald bij artt. 5—8, tot leden benoemd worden. Deze benoeming wordt alleen beschouwd als eene hulde aan hunne verdiensten. Zij hebben geene verplichtingen, noch andere rechten dan het bijwonen der Vergaderingen met raadgevende stem.

ART. 15.

Op een met redenen omkleed voorstel van het Bestuur kan de Jaarlijksche Vergadering, met ten minste drie vierden der stemmen, iemand van zijn lidmaatschap vervallen verklaren.

Derde Hoofdstuk.

Over het Bestuur.

ART. 16.

Het Bestuur vertegenwoordigt de Maatschappij zoo in als buiten rechten. Het is bevoegd in naam der Maatschappij te handelen, haar aan derden en derden aan haar te verbinden.

ART. 17.

De zorg voor de bezittingen der Maatschappij en het beheer daarover is aan het Bestuur opgedragen.

ART. 18.

Het Bestuur behoeft eene machtiging der Jaarlijksche Vergadering voor elke der volgende handelingen:

1°. het aangaan van geldleeningen;

2°. het koopen of verkoopen van onroerend goed;

3°. het verpanden of verhypothekeeren van eigendommen;

4°. het sluiten van huurovereenkomsten voor meer dan vijf jaren;

5°. het sluiten van overeenkomsten tot uitgaaf van drukwerken voor meer dan vijf jaren;

6°. het aanvangen of voeren van rechtsgedingen, hetzij eischende of verwerende.

ART. 19.

Het Bestuur bestaat uit zeven leden, onder welke ambtshalve de Secretaris en de Penningmeester behooren.

ART. 20.

Zij worden gekozen door de Jaarlijksche Vergadering uit een dubbeltal, door de Maandelijksche voor te dragen.

ART. 21.

De Secretaris en de Penningmeester worden voor den tijd van drie jaren benoemd en zijn herkiesbaar.

ART. 22.

Van de overige vijf leden treedt jaarlijks één af. De aftredende zijn niet dan na twee jaren herkiesbaar.

ART. 23.

Uit deze leden van het Bestuur wordt jaarlijks in October door de Maandelijksche Vergadering een Voorzitter gekozen, die, zoolang zijne betrekking als lid van het Bestuur duurt, herkiesbaar is.

ART. 24.

In elke [illegible] [illegible] [illegible] is het Bestuur [illegible] ver- [illegible] te [illegible] Maandelijksche Vergadering [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ART. 25.

Het Bestuur zal voor elke Maandelijksche Vergadering bijeen- komen, de werkzaamheden voorbereiden en de onderwerpen over- wegen, welke op de Vergadering vermeld en behandeld zullen worden.

ART. 26.

Wanneer de Voorzitter het noodig oordeelt, of ten minste twee leden van het Bestuur schriftelijk hun verlangen aan den Secretaris te kennen geven, zal eene buitengewone Vergadering van het Bestuur gehouden worden.

ART. 27.

In alle zaken die niet uitdrukkelijk aan eene bepaalde com- missie zijn opgedragen, geeft het Bestuur bij monde van den Voorzitter zijn praeadvies.

De Voorzitter mag tot dat einde de behandeling van een voor- stel, in de Maandelijksche Vergadering gedaan, tot de eerstvol- gende verdagen.

ART. 28.

De Secretaris houdt van het verhandelde in iedere vergadering korte aanteekeningen, brengt die vóór de eerstvolgende in orde, en schrijft ze, nadat zij aldaar gelezen en goedgekeurd zijn, in een daartoe bestemd boek over.

Hij brengt voor de Jaarlijksche Vergadering een Verslag in ge- reedheid vermeldende den staat der Maatschappij en hare be- langrijkste lotgevallen en handelingen gedurende het verloopen

jaar, en onderwerpt dit aan de goedkeuring van het Bestuur.

Hij opent de aan de Maatschappij gerichte stukken, brengt ze op de brievenlijst en op de eerstvolgende Bestuurs-vergadering ter tafel.

Hij is met de briefwisseling belast onder toezicht van het Bestuur.

ART. 29.

De Penningmeester is belast met het beheer der gelden en van het Fonds, waarvan hij afzonderlijk boekhoudt.

Hij doet de bijdragen der leden jaarlijks vóór 1 December invorderen, en ontvangt de andere inkomsten.

Hij bewaart de kas en is verantwoordelijk voor de gelden of geldswaardige papieren onder hem berustende. Hij is niet aansprakelijk voor handelingen van tusschenpersonen door het Bestuur aangewezen.

Hij dient in de Bestuurs-Vergadering van October de Begrooting voor het volgend jaar in, welke in de volgende Vergadering wordt vastgesteld.

Hij doet opgaaf aan den Bibliothecaris van de gelden, die voor de Boekerij beschikbaar worden gesteld.

Hij doet de betalingen na schriftelijke goedkeuring van den Voorzitter en Secretaris; die van den Bibliothecaris wordt mede vereischt voorzoover de betalingen hem aangaan.

Als er gelden beschikbaar zijn, belegt hij deze na machtiging van het voltallige Bestuur.

ART. 30.

De Penningmeester doet jaarlijks vóór 1 Mei rekening en verantwoording aan het Bestuur, dat, na goedkeuring daarvan, ze in handen stelt van eene Commissie van twee leden in de Maandelijksche Vergadering van April benoemd. Deze brengt daarover verslag uit op de Vergadering van Mei en doet daarvan mededeeling aan de Jaarlijksche Vergadering.

ART. 31.

Aan den Secretaris en den Penningmeester wordt jaarlijks, op voordracht van het Bestuur, door de Maandelijksche Vergadering eene bepaalde som toegelegd voor werkzaamheden ten behoeve der Maatschappij door anderen te verrichten.

ART. 32.

Bij afwezigheid wordt de Voorzitter door het oudste, de Secretaris door het jongste der aanwezige leden van het Bestuur vervangen.

Vierde Hoofdstuk.

Over de Vergaderingen in het algemeen.

ART. 33.

Alle Vergaderingen kunnen door elk lid der Maatschappij worden bijgewoond.

ART. 34.

De stemming geschiedt bij gesloten briefjes

1°. bij verkiezingen;

2°. wanneer het Bestuur het raadzaam oordeelt, of een vierde der leden het verlangt.

In alle andere gevallen wordt bij monde gestemd.

ART. 35.

Het stemmen bij monde geschiedt volgens de lijst, waarop de leden bij hunne komst ter Vergadering hunne namen geteekend hebben.

ART. 36.

Behalve in de gevallen bij de Wet bepaald, worden bij volstrekte meerderheid van stemmen de besluiten opgemaakt. Als de stemmen staken, wordt in omvraag gebracht of de beslissing tot de eerstvolgende Vergadering zal worden uitgesteld. Besluit de meerderheid tot onverwijlde afdoening, dan beslist de Voorzitter.

Vijfde Hoofdstuk.

Over de Maandelijksche Vergaderingen.

ART. 37.

Tot de Maandelijksche Vergaderingen worden de Leidsche leden minstens twee dagen te voren door den Secretaris schriftelijk opgeroepen met opgave van de punten ter behandeling.

ART. 38.

De Maandelijksche Vergaderingen worden gehouden op den eersten Vrijdag in Januari, Februari, Maart, April, Mei, October, November en December, des avonds te zeven uren.

Het Bestuur is bevoegd de Vergadering tot den eerstvolgenden Vrijdag te verschuiven.

ART. 39.

De Maandelijksche Vergadering beslist over alles wat niet uitdrukkelijk bij de Wet aan de Jaarlijksche Vergadering of aan het Bestuur is opgedragen.

ART. 40.

Het hoofddoel der Maandelijksche Vergaderingen bestaat in het

behandelen van onderwerpen, behoorende tot den kring van werkzaamheden der Maatschappij.

Dit geschiedt door:

1°. min of meer uitgewerkte voordrachten;

2°. mededeelingen;

3°. verslagen omtrent boekwerken en handschriften.

Aan de Maatschappij afgestaan, worden zij onder den titel van Mededeelingen achter de Handelingen gedrukt.

Terstond na elke dier werkzaamheden wordt gelegenheid gegeven tot wisseling van gedachten over het gehoorde.

ART. 41.

De Maandelijksche Vergadering van Mei is bestemd tot het voorbereiden en regelen van de werkzaamheden der Jaarlijksche.

ART. 42.

Het Bestuur kan eene buitengewone Maandelijksche Vergadering beleggen. Het is daartoe verplicht, wanneer acht leden schriftelijk met opgave der te behandelen zaak daartoe hun verlangen te kennen geven.

Zesde Hoofdstuk.

Over de Jaarlijksche Vergadering.

ART. 43.

De wetgevende macht berust bij de Jaarlijksche Vergadering, waartoe alle leden door den Secretaris minstens veertien dagen te voren schriftelijk worden opgeroepen met opgave van de punten ter behandeling.

ART. 44.

De Jaarlijksche Vergadering wordt gehouden op den derden Donderdag in Juni.

ART. 45.

Orde der werkzaamheden:

1°. Opening der Vergadering door den Voorzitter met een toespraak.

2°. Voorlezing van de verslagen van den Secretaris en van den Bibliothecaris (art. 28 en 81);

3°. Overlegging van de rekening en verantwoording van den Penningmeester (art. 30);

4°. Mededeeling van de Verslagen van de Commissiën voor Taal- en Letter-, Geschied- en Oudheidkunde, zoo door het Bestuur daartoe is besloten (art. 56);

5°. Stemming over de tot leden voorgestelde personen (art. 5);

6°. Beslissing over het bekronen van prijsverhandelingen en het uitschrijven van prijsvragen (art. 57 en 63);

7°. Besluiten over het gebruik van de beschikbare interessen van het Fonds (art. 84);

8°. Behandeling der overige punten in den beschrijvingsbrief opgegeven;

9°. Behandeling van andere voorstellen, welke volgens drie vierden der aanwezige leden geen uitstel kunnen lijden;

10°. Verkiezing van leden van het Bestuur (art. 20).

ART. 46.

Eene buitengewone Jaarlijksche Vergadering kan door de Jaarlijksche of Maandelijksche Vergadering worden uitgeschreven ter behandeling eener zaak die geen uitstel gedoogt.

Deze buitengewone Vergadering heeft al de bevoegdheden, die aan de gewone Jaarlijksche zijn toegekend.

De oproeping geschiedt volgens art. 43.

ART. 47.

Het vaststellen van de aanteekeningen der Jaarlijksche Vergaderingen en de regeling van hetgeen daaruit voortvloeit, geschiedt door het Bestuur.

Zevende Hoofdstuk.

Over andere Vergaderingen.

ART. 48.

Het Bestuur is bevoegd Buitengewone Vergaderingen te beleggen bestemd tot het voordragen van verhandelingen over letter- of geschiedkundige onderwerpen of dichtstukken.

De regeling dier Vergaderingen, waarop ook niet-leden kunnen worden toegelaten, is opgedragen aan het Bestuur.

ART. 49.

De leden buiten Leiden kunnen in hunne woonplaatsen op eigen kosten Vergaderingen houden in den geest van art. 40.

Wanneer zij verlangen dat van het door hen behandelde in het verslag aan de Jaarlijksche Vergadering melding geschiede, zenden zij de noodige bescheiden aan den Secretaris vóór 1 Mei.

Achtste Hoofdstuk.

Over de Wetenschappelijke Commissiën.

ART. 50.

Er bestaan twee vaste Commissiën: de eene voor Nederlandsche Taal- en Letterkunde, de andere voor Nederlandsche Geschied- en Oudheidkunde.

ART. 51.

Elke Commissie bestaat uit vijf leden, te Leiden of in de nabijheid woonachtig, die als beoefenaars van genoemde studievakken bekend staan.

De benoeming geschiedt door de Maandelijksche Vergadering van October, uit een dubbeltal, door de Commissiën aan het Bestuur voor te dragen.

Jaarlijks treedt in elke Commissie één lid af, doch is herkiesbaar.

Elke Commissie is bevoegd zich een of meer raadgevende leden toe te voegen.

ART. 52.

Elke Commissie ontwerpt voor zich een Reglement van orde, niet strijdende met de Wet, en deelt dit mede aan het Bestuur.

ART. 53.

De taak der Commissiën bestaat in het

opsporen of bearbeiden van hetgeen voor haar vak belangrijk geacht wordt;

berichten over hetgeen door de Maandelijksche Vergadering aan haar wordt opgedragen;

mededeelen aan gemelde Vergadering van hetgeen haar gewichtig voorkomt.

Art. 54.

Aan elke Commissie wordt jaarlijks voor hare onkosten door de Maandelijksche Vergadering, op voordracht van het Bestuur, eene som toegestaan, aan het Bestuur te verantwoorden.

Art. 55.

De Commissiën zijn gemachtigd tot de uitgave, buiten kosten der Maatschappij, van zoodanige geschriften, als voor de werken der Maatschappij minder geschikt zijn, of van mededeelingen van kleineren omvang, wier waarde en invloed afhankelijk zijn van spoedige openbaarmaking.

Art. 56.

Elke Commissie geeft jaarlijks schriftelijk verslag van hare werkzaamheden aan het Bestuur, 't welk beslist op welke wijze dit ter kennis van de leden wordt gebracht.

Negende Hoofdstuk.

Over het uitgeven van Geschriften.

Art. 57.

De Jaarlijksche Vergadering kan in elk der hoofdvakken één of meer Prijsvragen uitschrijven, tot welker beantwoording alle binnen- en buitenlandsche Geleerden worden uitgenoodigd.

Alleen de beoordeelaars zijn van de mededinging uitgesloten.

ART. 58.

Ieder lid kan vóór 1 April ontwerpen voor prijsvragen aan den Secretaris inzenden.

Eene niet of onvoldoende beantwoorde prijsvraag kan terstond weder worden uitgeschreven, wanneer twee derden der leden zich daarvoor verklaren.

ART. 59.

De prijsverhandelingen moeten met eene andere hand dan die des stellers geschreven en met eene spreuk geteekend zijn. In een verzegeld omslag, met dezelfde spreuk tot opschrift, vermeldt de steller zijn naam en zijne woonplaats. De inzending geschiedt aan den Secretaris binnen den bij de uitschrijving bepaalden tijd.

ART. 60.

De prijsverhandelingen moeten bij voorkeur in de Nederlandsche, maar mogen in de Latijnsche, Fransche, Engelsche of Hoogduitsche taal geschreven worden; deze laatste, niet met Hoogduitsche letter.

ART. 61.

De beoordeeling der verhandelingen geschiedt door vijf leden, voor elke prijsvraag afzonderlijk, door de Jaarlijksche Vergadering te benoemen, op voordracht van het Bestuur.

Indien een of meer dier benoemden de hun opgedragen taak niet kunnen volbrengen, doet de Maandelijksche Vergadering, op voordracht van het Bestuur eene nieuwe benoeming.

ART. 62.

De Secretaris zendt de ingekomene prijsverhandelingen aan de beoordeelaars voor een door het Bestuur bepaalden tijd. De beoordeelaars voegen bij de terugzending hun beredeneerd advies omtrent de waarde der stukken, en het bekroonen en uitgeven.

ART. 63.

De beoordeelingen worden op de Jaarlijksche Vergadering zooveel mogelijk in haar geheel voorgelezen (met verzwijging van den naam der opstellers), met het praeadvies van het Bestuur, waarna de Vergadering over de bekroning beslist.

De gesloten naambriefjes der afgekeurde prijsverhandelingen worden staande de Vergadering verbrand.

ART. 64.

De prijs is een gouden penning, ter innerlijke waarde van 150 Gulden, of die som in geld.

Wanneer een of meer verhandelingen, buiten de bekroonde, geacht worden te verdienen mede vanwege de Maatschappij te worden uitgegeven en de schrijvers dit toestaan, kan aan hen een zilveren eerepenning toegekend worden.

De schrijver staat gedurende de zes eerste jaren de uitoefening van zijn copijrecht af aan de Maatschappij.

ART. 65.

Geschriften tot het gebied der Maatschappij behoorende, kunnen haar ter uitgave worden aangeboden, ook door hen die geene leden der Maatschappij zijn, voorzien van den naam des schrijvers of van een merk, waardoor hij zich later als schrijver kan doen herkennen.

Het Bestuur stelt die geschriften in handen van een der beide vaste Commissiën, om daarover verslag uit te brengen met opgave of zij het ingezonden stuk waardig acht door de Maatschappij te worden uitgegeven. Dit verslag wordt aan de Maandelijksche Vergadering medegedeeld, die, na praeadvies van het Bestuur, over de uitgave beslist.

ART. 66.

Afgekeurde stukken worden teruggegeven aan hem die doet blijken rechthebbende te zijn; afgekeurde prijsverhandelingen alleen in afschrift, en ten zijnen koste.

ART. 67.

De Jaarlijksche Vergadering kan, op voordracht van het Bestuur, aan één of meer personen opdragen het ter uitgave bewerken van Handschriften van oude Nederlandsche Schrijvers, Oorkonden, enz.; of van vroeger uitgegeven werken van oude Nederlandsche Schrijvers, waarvan eene nieuwe uitgave wenschelijk voorkomt.

ART. 68.

Na machtiging der Jaarlijksche Vergadering kan door de Maatschappij geldelijke ondersteuning worden verleend voor de uitgave van belangrijke geschriften, tot de taal en letteren, oudheden en geschiedenis van Nederland betrekkelijk, voor welke anders moeilijk een uitgever te vinden zou zijn.

ART. 69.

De Handelingen der Jaarlijksche Vergaderingen, de aldaar uitgebrachte Verslagen (uitgenomen die der beoordeelaars over prijsverhandelingen) en de Naamlijst der Leden, worden ter uitgave bezorgd door den Secretaris.

De Catalogus der Boek- en andere Verzamelingen der Maatschappij en de Bijvoegsels worden onder opzicht van den Bibliothecaris gedrukt.

De bezorging der overige geschriften, door de Maatschappij op eigen kosten of met geldelijke ondersteuning uitgegeven, geschiedt door de schrijvers of bewerkers onder toezicht van de Commissie van Redactie, door het Bestuur te benoemen.

De schrijvers kunnen hunne eigene spelling en leesteekens behouden.

ART. 70.

Al de vanwege de Maatschappij uitgegevene geschriften voeren op den titel: »Uitgegeven (of Bekroond en uitgegeven) van wege (of met ondersteuning van) de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden." Zij worden afzonderlijk uit-

gegeven, ten ware hunne mindere uitgebreidheid samenvoeging raadzaam maakt.

ART. 71.

De schrijvers van Levensberichten, Mededeelingen en kleinere Verhandelingen ontvangen *veertig* afdrukken; dit getal wordt beperkt tot *twintig* ten aanzien van groote werken, op kosten der Maatschappij uitgegeven, en tot *tien* voor geschriften uitgegeven met geldelijke ondersteuning.

ART. 72.

Elk lid, en van de buitenlandsche leden ieder, die zich bereid verklaart jaarlijks zes gulden te betalen, ontvangt kosteloos een exemvan de na zijne benoeming in 't licht gezonden Prijsverhandelingen, Handelingen, Mededeelingen en Levensberichten, Verslagen, Bijvoegsels op de uitgegevene Lijsten en verder uit te geven werken der Maatschappij.

De Jaarlijksche Vergadering is bevoegd, op voorstel des Bestuurs, te bepalen dat voor eenig werk door de leden de helft van den boekhandelsprijs moet betaald worden.

Ten aanzien van geschriften met geldelijke ondersteuning uitgegeven, hebben de leden geene bijzondere rechten.

Tiende Hoofdstuk.

Over de Boekerij en de andere Verzamelingen.

ART. 73.

De Boekerij en de andere Verzamelingen worden bewaard te Leiden ter plaatse door de Maandelijksche Vergadering, op voordracht van het Bestuur, aangewezen.

Het opzicht daarover is opgedragen aan een bezoldigden Bibliothecaris, volgens eene Instructie door het Bestuur vast te stellen.

ART. 74.

De Bibliothecaris wordt gekozen door de Jaarlijksche Vergadering, op voordracht der Maandelijksche.

Hij wordt benoemd voor drie jaren, doch is herkiesbaar.

Zijne bezoldiging wordt op gelijke wijze bepaald, doch mag het bedrag van *f* 500 's jaars niet overschrijden.

Daartoe genoodigd, woont hij de Vergaderingen van het Bestuur bij.

De betrekkingen van Secretaris en Bibliothecaris zijn vereenigbaar.

Bij afwezigheid of ziekte van den Bibliothecaris treedt een door het Bestuur benoemde plaatsvervanger op.

Wanneer de betrekking van Bibliothecaris openvalt, wordt daarin door de Maandelijksche Vergadering voorzien door de benoeming van een tijdelijken Bibliothecaris, wiens werkzaamheid tot aan de Jaarlijksche Vergadering voortduurt.

ART. 75.

De Verzamelingen zijn van 1 September tot den laatsten Juni geopend, op dagen en uren door het Bestuur vast te stellen.

ART. 76.

Elk lid kan gewone boeken, plaatwerken en handschriften uit de boekerij ter leen bekomen tegen afgifte van een bewijs.

Woordenboeken en zeldzame werken worden niet afgegeven dan met toestemming van het Bestuur.

Behalve aan de beide Commissiën wordt geen handschrift afgegeven, dan met toestemming der Maandelijksche Vergadering.

ART. 77.

Die geen leden zijn, kunnen op dezelfde wijze, onder schrif-

telijken waarborg van een der leden of op persoonlijke verantwoordelijkheid van den Bibliothecaris, boeken enz. ter leen ontvangen.

ART. 78.

Wanneer een werk op den bepaalden tijd en na vruchtelooze aanmaning niet teruggegeven is, stelt de Bibliothecaris de zaak in handen van het Bestuur.

ART. 79.

Wie uit de Boekerij een werk ter leen ontvangt, verbindt zich stilzwijgend,

1°. om schadevergoeding te betalen voor verlies of bederf van het geleende. Zoowel de beoordeeling van het bewijs der toegebrachte schade als hare waardeering is onvoorwaardelijk aan het Bestuur overgelaten.

2°. om geene handschriften uit de Bibliotheek der Maatschappij in het licht te geven, zonder daartoe vooraf door de Maandelijksche Vergadering, op voordracht van het Bestuur, te zijn gemachtigd.

ART. 80.

Twee leden, vertegenwoordigende de hoofdvakken der Maatschappij, worden den Bibliothecaris toegevoegd om met hem te beslissen over aankoop en ruiling van boekwerken.

Deze leden worden op voorstel van het Bestuur voor drie jaren door de Maandelijksche Vergadering benoemd, en zijn herkiesbaar.

ART. 81.

De Bibliothecaris levert vóór den laatsten Mei aan het Bestuur een verslag in omtrent de Boek- en andere Verzamelingen, waaruit, na goedkeuring van het Bestuur, op de Jaarlijksche Vergadering het belangrijkste wordt voorgelezen.

Elfde Hoofdstuk.

Over het Fonds.

ART. 82.

Het Fonds is een onvervreemdbaar kapitaal ingeschreven op het Grootboek der Nationale Schuld.

ART. 83.

Een vierde der jaarlijksche interessen strekt tot vermeerdering van het kapitaal.

ART. 84.

De beschikbare interessen worden door de Jaarlijksche Vergadering op voordracht der Maandelijksche bestemd tot:

de uitgave van belangrijke Boekwerken, tot de taal, letteren, oudheid en geschiedenis van Nederland betrekkelijk, voor welke anders moeilijk een uitgever te vinden zou zijn;

het opsporen en doen afschrijven van handschriften en belangrijke stukken, tot die vakken behoorende, welke in buitenlandsche bibliotheken worden gevonden, maar daar veelal ongebruikt blijven;

het bijeenbrengen en bewaren van gedenkstukken en bouwstoffen, die anders lichtelijk verstrooid zouden raken en voor de wetenschap verloren gaan;

het aanmoedigen en bevorderen van alles wat den bloei van genoemde wetenschappen kan verhoogen, zoo dikwijls zich daartoe de gelegenheid mocht voordoen.

SLOTBEPALING.

ART. 85.

In deze Wet wordt geene verandering of bijvoeging gemaakt, dan met twee derden der stemmen.

Vastgesteld op de Jaarlijksche Vergadering den 20sten Juni 1872.

. . . .

Voorzitter.

. . . .

Secretaris.